

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐννατος

Συνδρομὴ ἰτηρία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησιαί.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6.

13 Ἰανουαρίου 1880

ΣΦΡΑΓΙΣ
τοῦ Γενικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Οἰκονομίας
ἐν ἔτει 1823.

Διακεκριμένος λόγιος καὶ τῆς Ἑστίας σεβαστὸς φίλος ἀπέστειλεν αὐτῇ τὴν κατωτέρω διατριβὴν συνοδευσας αὐτὴν διὰ τῆς ἐπομένης ἐπιστολῆς: «Διεξελθὼν τὰς γενομένας συζητήσεις κατὰ τὸν παρελθόντα διωκθρονίον ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῶν ἔργατῶν, ἀπέσπασα τὸν λόγον τῆς κυρίας Hubertine Auclert, ἀξιούσης νὰ καθιερωσῆ τὴν τῶν δύο φύλων ἕκραν ἰσότητά.

»Πέμπω λοιπὸν πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν μετὰ τιμίων συνηπιτικῶν παρατηρήσεων ὡς ἐλάχιστον δῶρον τοῦ νέου ἔτους». Σ. τ. Δ.

Ἡ ἀντιπρόσωπος τοῦ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΦΥΛΟΥ

Διερευνῶντες τὴν φύσιν τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν προτερημάτων ἐξόχων τινῶν γυναικῶν, ὧν τὰ ὀνόματα ἐπαναλαμβάνομενα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, διατηροῦσιν ἀνθηρὰν καὶ ἀκμαίαν τὴν μνήμην αὐτῶν, ἀνευρίσκομεν ὅτι αἱ μὲν ἐδοξάζθησαν ἕνεκα τῆς ἐξόχου ἀξίας τῶν φιλολογικῶν ἔργων αὐτῶν ἢ τῆς ποιητικῆς αὐτῶν φαντασίας, ὡς ἡ Σαπφῶ, ἡ ἐπονομασθεῖσα δεκάτη Μούσα, ἢ ἡ Ὑπατία ἡ περιώνυμος θυγάτηρ τοῦ Θεωνος, καὶ κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους ἡ Sevigné καὶ ἡ Stael, αἱ δὲ ἕνεκα τῆς ἀπαραμίλλου καλλονῆς καὶ χάριτος αὐτῶν, ὡς ἡ Μιλησία Ἀσπασία, ἡ καταγοητεύσασα τὴν διάνοιαν καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἐμβροθεστέρων φιλοσόφων καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος, ἢ ἡ Recamier, ἥτις καὶ αὐτοῦ τοῦ Γαλλεὺράνδου ἐδυνήθη νὰ μαλακῆ τὴν καρδίαν.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν γυναικῶν, αἵτινες διέπρεψαν ἐν τῷ πνευματικῷ ἢ ἰδιωτικῷ βίῳ, ἢ ἱστορία ἀναγράφει οὐκ ὀλίγα ὀνόματα γυναικῶν μεγα-

λοφῶν ἢ μεγαλοεργῶν, ὡς λ. χ. τὸ τῆς Αἰκατερίνης τῆς Ῥωσσίας καὶ τὸ τῆς Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας, ἢ γυναικῶν ὡς ἐκείνων, ὧν τὴν βιογραφίαν συνέγραψεν ὁ διάσημος τῆς Γαλλίας φιλόσοφος Cousin, αἵτινες διὰ τὴν τῆς γοητείας τοῦ προσώπου τῶν, τῆς ῥαδιοουργίας καὶ πολυπραγμοσύνης, ὧν τὴν σκόπιμον χρῆσιν ἐξέμαθον ἐν τῇ σχολῇ τῶν αὐλικῶν τῆς παλαιᾶς μοναρχίας τῶν Γάλλων, ἐπέδρασαν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν φορὰν τῶν πολιτικῶν συμβεβηκότων τῆς ἐποχῆς αὐτῶν.

Ἄλλ' ἡ Melle Hubertine Auclert οὐδεμιᾶς τῶν ἐξόχων τούτων γυναικῶν τὴν τύχην ἐφθόνησεν· ἡ δεσποινὶς αὕτη ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ συνεδρίου τῶν ἔργατῶν, τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ συνεδριάσαντος ἀπὸ τῆς 21 μέχρι τῆς 31 παρελθόντος Ὀκτωβρίου, δὲν ἀξιοῖ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ φύλον εἰς ὃ ἀνήκει διὰ μέσων ἐπαναστατικῶν, οὐδ' οἰστρηλατεῖται ὑπὸ τῆς ἀρειμανοῦς φιλοπατοίας τῆς Αὐρηλιανῆς παρθένου· ἐπιχειρεῖ ὅθεν διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς γλυκείας πειθοῦς νὰ ἀνατρέψῃ τὸ τυραννικὸν καθεστῶς. Ὡς αὐτόκλητος ἀντιπρόσωπος τῶν τεταλαιπωρημένων γυναικῶν, ἐπιδιώκει τὸ φιλόανθρωπον ἔργον τῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ὑπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν τοῦ ἰσχυροτέρου τῶν φύλων στενάζοντος.

Ἡ Κυρία Auclert εἶναι εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τῆς, δὲν ἐκμετρεῖ πλέον τῶν 24 ἢ 26 ἐτῶν, ἔχει μέσον ἀνάστημα, οὔτε ὠραία εἶναι οὔτε δυσειδής, ἀγορεύει μὲν καλῶς, κάλλιον δὲ ἀναγινώσκει, ἀλλ' ἐμφορεῖται ὑπὸ ἀληθοῦς δαίμονος.

Ἡ Κυρία Auclert ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου τῆς ἐν τῷ συνεδρίῳ ἐξομολογᾷ τὰς γυναῖκας πρὸς τοὺς ἔργατας· «Ὡς ὑμεῖς, παρατηρεῖ, εἴμεθα θύματα τῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐν τοῦτοις, ἐνῶ ὑμεῖς οἱ ἔργαται μεμφιμοῦρετε κατὰ τῆς τυραννίας τῶν ἀνωτέρων τάξεων, πολιτεῦσεθε πρὸς τὰς γυναῖκας, ὅπως πολιτεύονται αἱ ἀνώτεροι τάξεις πρὸς ὑμᾶς. Τότε δὲ μόνον ἢ πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀνδρῶν ἰσότης θέλει κατορθωθῆ, ὅταν καθιερωθῇ τὸ δόγμα τοῦτο μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων ἐν γένει πλασματῶν, ἀνευ διακρίσεως φύλου.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἡ Κυρία Auclert δὲν ἐπικαλεῖται τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις, καθ' ἃς ἡ γυνὴ εἶναι ἀσφρῆ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων τοῦ ἀνδρός

ἐξ οὗ ἐλήφθη»· εἰς τοὺς θιασώτας τῆς θετικῆς φιλοσοφίας ἀνήκουσα, μίαν μόνον ἀναγνωρίζει βίβλον ἱερὰν, τὴν τῆς φύσεως, καὶ ἐν τῇ φυσιολογίᾳ ἰδίως ἀνακαλύπτει τὸ δόγμα τῆς τῶν φύλων ἰσότητος.

«Ἰσχυρίζονται τινες, λέγει, ὅτι αἱ γυναῖκες εἶναι νοσητικῶς κατώτεροι τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' ὅπως τοῦτο ἀποδειχθῆ, ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς ἀμφότερα τὰ φύλα οἱ αὐτοὶ ὅροι τῆς ἀναπτύξεως. Ἐκτὸς δὲ τούτου, οἱ ἰσχυριζόμενοι ὅτι αἱ γυναῖκες εἰσι κατώτεροι τῶν ἀνδρῶν, προτείνουσι φυσιολογικὰς αἰτίας, ἧτοι τὴν σχετικὴν μικρότητα κατὰ τε τὸν ὄγκον καὶ τὸ βάρος τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου. Ἄλλ' ἡ Κυρία Auclert ἀμφισβητεῖ τὴν ἀξίαν τοῦ τοιούτου πορίσματος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς ἀθθεντίας τῶν λόγων τοῦ διδάκτορος Buchner, καθ' ἣν ἡ ἀνάπτυξις τινὸς ὄργανου δὲν εἶναι τὸ μόνον τεκμήριον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ ἐγκεφάλου τῆς γυναικὸς, παρατηρεῖ ὅτι ὁ σχετικῶς μικρὸς ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου αὐτῆς, οὐδόλως ἀποδεικνύει ὅτι αὕτη εἶναι κατωτέρα τοῦ ἀνδρός. Κατ' αὐτὸν «ἡ πραγματικὴ ἀξία τοῦ ἐγκεφάλου δὲν προκύπτει ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀλλ' ἐκ τῶν σχετικῶν αὐτοῦ διαστάσεων, ἧτοι ἐκ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ παραβαλλομένου πρὸς τὸν ὀλίγον ὄγκον τοῦ σώματος καὶ τὸ ποῖον τῆς ἐγκεφαλικῆς ὕλης».

«Ἐάν τις παρατηρήσῃ ὅτι ἡ ὕλικὴ ἀνάπτυξις τοῦ γυναικείου σώματος εἶναι πολλῶν κατωτέρα τῆς τοῦ ἀνδρός, θέλει πεισθῆ ὅτι ὁ σχετικὸς ὄγκος τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου οὐ μόνον δὲν εἶναι κατώτερος τοῦ ἀνδρικοῦ, ἀλλ' εἶναι καὶ ἀνώτερος αὐτοῦ».

Μετὰ τὴν φυσιολογικὴν ταύτην ἐκδρομὴν, ἡ ῥήτωρ κατακρίνει τὸν γαλλικὸν νόμον διαλαμβάνοντα, ὅτι «οἱ Γάλλοι εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου», καὶ ἀποκλείοντα οὕτω διὰ τῶν λέξεων οἱ Γάλλοι τὸ θῆλυ γένος, ἧτοι τὸ ἥμισυ τοῦ ἔθνους. Ἐν τούτοις δὲ ὁ ποινικὸς αὐτῶν νόμος, προσδιορίζων τὰς ποινὰς τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων, ἀποφαίνεται ὅτι «ὁ ἔνοχος φόνου, ἀναιρέσεως ἢ κλοπῆς τιμωρεῖται διὰ τῆς δεῖνος ἢ δεῖνος ποινῆς»· ἀλλ' ὁ δι' ἀρσενικοῦ γένους ὀρισμὸς τοῦ νομοθέτου οὐδόλως ἀπαλλάττει τῆς ποινῆς τὰς γυναῖκας.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ καθιερωθῆ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπολύτου ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων μεταξὺ τῶν δύο φύλων, ἀνάγκη ἡ γυνὴ νὰ ἐξασκῆ ὡς οἱ ἄνδρες τὰ πολιτικὰ δικαιώματα αὐτῆς. Διὰ μόνης τῆς καθολικῆς ταύτης ἰσοποιήσεως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς πράγματι καθολικῆς ψηφοφορίας, αἱ νόμιμοι ἀξιώσεις τῶν ἀκτημόνων ἐργατῶν θέλουσιν ἐντελεῶσιν ἰκανοποιηθῆ.

»Σήμερον, ἐπιφέρει ἡ ῥήτωρ, ἡ ἐργάτις ἀνεπαρκῶς μισθοδοτεῖται. Πρὸς δικαιολόγησιν δὲ τῆς ἀνισότητος ταύτης τῶν μισθῶν παρατηροῦ-

σιν, ὅτι ἡ γυνὴ συντηρεῖται δ' ὀλίγων· τοῦτο εἶναι ἀληθές, οὐχὶ ὅμως διότι ὀλίγας ἔχει ἀνάγκας, ἀλλὰ διότι ἀδιαλείπτως θυσιάζεται ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ τοῦ συζύγου της.

Τοσαῦτα τὰ ἰσχυρότερα ἐπιχειρήματα τῆς δεσποινίδος Auclert, ὑπὲρ τῆς ἀπολύτου κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἰσότητος τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν. Ἀληθές ὅτι πρὸ δυσχιλίων ἐτῶν ὁ Ξενοφῶν ἰσχυρίζετο, ὅτι ὁ Θεὸς παρεσκεύασε τὴν μὲν τῆς γυναικὸς φύσιν «ἐπὶ τὰ ἔνδον ἔργα καὶ ἐπιμελήματα», τὴν δὲ τοῦ ἀνδρός «ἐπὶ τὰ ἔξω ἔργα καὶ ἐπιμελήματα», καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ γυνὴ κατερχομένη εἰς τὴν πολιτικὴν παλαιστράν ἤθελε παραγωγῆσαι τὸν προορισμὸν αὐτῆς, καὶ οὐ μόνον τὴν οἰκίαν ἤθελε καταλίπει ἀκυβέρνητον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων αὐτῆς ἤθελε παραμελήσει. Ἄλλ' ἡ θεωρία αὕτη κατὰ τὴν δοξασίαν τῆς ῥήτορος δεόν νὰ ὑποκύψῃ ἐνώπιον τοῦ δόγματος τῆς φυσιολογικῆς καὶ δημοκρατικῆς ἰσότητος. Ἀληθές ὡσαύτως, ὅτι κατὰ τὴν πλουτολογικὴν θεωρίαν ἡ μισθοδοσία τῆς γυναικείας ἐργασίας εἶναι κατωτέρα τῆς τοῦ ἀνδρός, οὐ μόνον ἕνεκα τῆς σχετικῆς σωματικῆς ἀδυναμίας τῆς γυναικὸς καὶ τῆς κατωτέρας τεχνολογικῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα αἱ γυναῖκες σήμερον ἐκτελοῦσιν εἰσὶν εὐάρηθα, καὶ ἐπομένως ἕνεκα τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν μείζονος διαγωνισμοῦ καὶ ὁ μισθὸς τῶν γυναικῶν εἶναι σχετικῶς κατώτερος. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο καταπίπτει ἐνώπιον τοῦ ἐτέρου δόγματος, τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξε καὶ ὑποστηρίζει ὁ κορυφαῖος τῶν κοινωνιολόγων Louis Blanc, καθ' ὃ ὁ διαγωνισμὸς, τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο τῆς βιομηχανικῆς προόδου καὶ τῆς δραστηριότητος ἐλαττήριον, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ ἐλευθερία ὑπὸ τὴν βιομηχανικὴν αὐτῆς μορφήν οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ πάλιν ἄνισος καὶ βάρβαρος, καθ' ἣν ὁ ἀσθενέστερος ἡττᾶται γινόμενος τὸ θῦμα τοῦ ἰσχυροτέρου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1 Ἰανουαρίου 1880. Δ. Ν. Ε.

KINEZOY ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΕΝ ΚΙΝΑΙ

Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν. Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου.

Ἐντευχία· ἐκτὸς σελ. I.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Ὁ Κιν-Φό, οἱ δορυφόροι του καὶ ὁ ἀπρέτης του βαίνουσιν ἀσκόπως.

Τίς εἶνε ὁ ὁδοιπόρος ἐκεῖνος, ὁ τρέχων διὰ τῶν ἀμαξίτων, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν διωρύγων τοῦ Οὐρανίου Κράτους; Προχωρεῖ, προχωρεῖ πάντοτε, μὴ γνωρίζων τὴν ἐσπέραν ποῦ θὰ ἦνε τὴν πρῶταν. Διέρχεται τὰς πόλεις χωρὶς νὰ τὰς ἴδῃ, καταλύει εἰς τὰ ξενοδοχεῖα μόνον ἵνα κοιμηθῆ, καὶ ἴσταται πρὸ τῶν πανδοχείων μόνον ἵνα φάγῃ τι ἐπὶ ποδός. Τὸ ἀργύριον φεύγει τὰς